

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Výukový materiál zpracován v rámci projektu EU peníze školám

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.3665

Šablona:	I/2	č. materiálu:	VY_12_INOVACE_113
----------	-----	---------------	-------------------

Jméno autora:	Mgr. Tomáš Vaculík
Třída/ročník:	VII.
Datum vytvoření:	29.10. 2012

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Tomáš Vaculík

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Tematická oblast:	Poezie
Předmět:	Český jazyk a literatura
Výstižný popis způsobu využití, případně metodické pokyny:	Po přečtení básně žáci bez použití textu odpoví na zadané otázky, a to buď ústně, nebo písemně.
Klíčová slova:	Poezie, Petr Bezruč, rozbor básně, nářečí
Druh učebního materiálu:	pracovní list
Soulad se ŠVP:	Je plně v souladu se ŠVP - Strom
Rozvíjené klíčové kompetence:	Kompetence k učení, kompetence k řešení problému, kompetence pracovní
Odkaz:	http://www.hfdata.cz/joom/index.php/llit/109-144/318

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Petr Bezruč

Maryčka Magdónova (Slezské písně)

Šel starý Magdon z Ostravy domů,
v bartovské harendě večer se stavit,
s rozbitou lebkou do příkopy pad.
Plakala Maryčka Magdónova.

Vůz plný uhlí se v koleji zvrátil.
Pod vozem zhasla Magdonova vdova.
Na Starých Hamrech pět vzlykalo sirot,
nejstarší Maryčka Magdónova.

Kdo se jich ujme a kdo jim dá chleba?
Budeš jim otcem a budeš jim matkou?
Myslíš, kdo doly má, má srdce taky
tak jak ty, Maryčko Magdónova?

Bez konce jsou lesy markýze Gera.
Otcové když v jeho robili dolech,
smí si vzít sirotek do klínu drva,
co praviš, Maryčko Magdónova?

Maryčko, mrzne a není co jísti...
Na horách, na horách plno je dřeva...
Burmistr Hochfelder viděl tě sbírat,
má mlčet, Maryčko Magdónova?

Cos to za ženicha vybrala sobě?
Bodák má k rameni, na čapce peří,
drsné má čelo, ty jdeš s ním do Frydku,
půjdeš s ním, Maryčko Magdónova?

Cos to za nevěstu? Schýlená hlava,
fěrtoch máš na očích, do něho tekou
hořké a ohnivé krůpěje s lící,
co je ti, Maryčko Magdónova?

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Tomáš Vaculík

Frydečtí grosbyrgři, dámy ze Frydku
jízlivou budou se smáti ti řečí,
se synky uzří tě Hochfelder žid.
Jak je ti, Maryčko Magdónova?

V mrazivé chýši, tam ptáčata zbyla,
kdo se jich ujme a kdo jim dá chleba?
Nedbá pán bídných. Co znělo ti v srdci
po cestě, Maryčko Magdónova?

Maryčko, po straně ostré jsou skály,
podle nich kypí a utíká k Frydku
šumivá, divoká Ostravice.
Slyšíš ji, rozumíš, děvucho z hor?

Jeden skok nalevo, po všem je, po všem.
Černé tvé vlasy se na skále chytly,
bílé tvé ruce se zbarvily krví,
sbohem buď, Maryčko Magdónova!

Na Starých Hamrech na hřbitově při zdi
bez křížů, bez kvítí krčí se hroby.
Tam leží bez víry samovrazi.
Tam leží Maryčka Magdónova.

- 1) Vypiš hlavní motivy
- 2) Jakým způsobem zemřela Magdón a jeho žena?
- 3) Vyhledejte nářeční výrazy.
- 4) Co znamená „harenda“?
- 5) Vysvětlete verše: „V mrazivé chýši, tam ptáčata zbyla,
kdo se jich ujme a kdo jim dá chleba?“
- 6) Z jakých dvou možností měla Maryčka na výběr, když byla přistižena, že bere panské dřevo?
- 7) Jak zemřela Maryčka?
- 8) Proč měla Maryčka hrob až u hřbitovní zdi?

Řešení:

1) Vypiš hlavní motivy

Např. motiv smrti, pláče, smutku, chudoby, beznaděje, atd....

2) Jakým způsobem zemřela Magdón a jeho žena?

Magdóna si rozbil hlavu cestou z harendy, jeho ženu zabil převrácený vůz s uhlím

3) Vyhledejte nářeční výrazy.

Např. harenda, drva, robili, fěrtoch, děvucho

4) Co znamená „harenda“?

hosпода

5) Vysvětlete verše: „V mrazivé chýši, tam ptáčata zbyla,

kdo se jich ujme a kdo jim dá chleba?“

Ptáčata – malé děti, sourozenci Maryčky,

Kdo se o ně postará?

6) Z jakých dvou možností měla Maryčka na výběr, když byla přistižena, že bere panské dřevo?

Buď si vzít Hochfeldera, nebo jít do vězení

7) Jak zemřela Maryčka?

Skočila ze skály

8) Proč měla Maryčka hrob až u hřbitovní zdi?

Protože v rohu hřbitova byli pochováváni sebevrazi (sebevražda se považovala za nekřesťanský způsob smrti, proto „tam leží bez víry samovrazi“)

Použité zdroje:

BEZRUČ, Petr. *Slezské písně*. Praha: Československý spisovatel, 1951.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Tomáš Vaculík